

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลลาดตะเคียน

ประจำปี พ.ศ. 2567

องค์การบริหารส่วนตำบลลาดตะเคียน

โทรศัพท์ / โทรสาร 037-480-921

E- mail: admin@ladtakhean.go.th

Web Site : WWW.LADTAKHEAN.GO.TH

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้ของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งได้มาจากการประสบการณ์ และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้าน รวมทั้งความรู้ที่สั่งสมมาแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ระหว่างการสืบทอดมีการปรับ ประยุกต์และเปลี่ยนแปลง จนอาจเกิดเป็นความรู้ใหม่ตามสภาพการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

แบ่งออกเป็น ๘ สาขา/ด้าน ดังนี้

สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง / การปลูกสัตว์/ การประมง / การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วยมือ งานเย็บปักถักร้อย การทำหัวโขน เป็นต้น

สาขาที่ ๓ ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงานและเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

สาขาที่ ๔ ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอดำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น

สาขาที่ ๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

สาขาที่ ๖ ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว ลำตัด ลิเก หมอลำ โนรา เป็นต้น

สาขาที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ ภาษาถิ่น หนังสือ ตำรา ตำรับอาหาร งานประพันธ์ บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่าง ๆ เป็นต้น

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลลาดตะเคียนประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

สาขาที่ ๒ หัตถกรรม ประกอบด้วย

๑. นายเส็ง เพิ่มศิลป์ ๖๕/๕ หมู่ ๑๐ ต.ลาดตะเคียน

➡ จักสานไซ สุ่มไก่ ตะกร้า ตะแกรง

๒. นายประเสริฐ โพธิ์ลอย ๑๘๒ หมู่ ๑๑ ต.ลาดตะเคียน

➡ ทำพะเนียดดักนก

๓. นายสังวาล พรหมมา ๒๐๔ หมู่ ๑๑ ต.ลาดตะเคียน

➡ จักสานสุ่มไก่

๔. นางจุล โพธิ์ลอย ๑๘๒ หมู่ ๑๑ ต.ลาดตะเคียน

➡ จักสานตะกร้า กระบุง ตะกร้า กระดัง แข่ง

๕. นายสำเนียง สอนโส ๑๓๒ หมู่ ๑ ต.ลาดตะเคียน

➡ การทำกรงนกหัวจุก

๖. นายเสริม พูลแก้ว ๗๒ หมู่ ๙ ต.ลาดตะเคียน

➡ การสานแห

๗. นางเรียม สุขศรี ๖๐/๒ หมู่ ๒ ต.ลาดตะเคียน

➡ การทำชิง

สาขาที่ ๓ อุตสาหกรรม ประกอบด้วย

๑. นายทวี โมคคักดี ๓๗/๓ หมู่ ๒ ต.ลาดตะเคียน

➡ การทำไผ่ / คราด

๒. นายจกกล แสนถม ๑๗/๒ หมู่ ๒ ต.ลาดตะเคียน

➡ ตำราอาหารหมูหัน

๓. นางนันทวัน หอมชื่น ๙๐ หมู่ ๒ ต.ลาดตะเคียน

➡ นันทวันไหมไทย

สาขาที่ ๔ การแพทย์ไทย ประกอบด้วย

๑. นายประยงค์ สังข์สอน ๔๓ หมู่ ๑๓ ต.ลาดตะเคียน

➡ ยาสมุนไพรรักษาทุกโรค

๒. นายสี เศษสี ๘/๑ หมู่ ๔ ต.ลาดตะเคียน

➡ หมอโบราณ เหยียบเส้น หมอผี

สาขาที่ ๖ ศิลปกรรม ประกอบด้วย

๑. นายทะนงศักดิ์ ฤทธิมั่งกร ๑๐๗/๕ หมู่ ๓

ต.ลาดตะเคียน

➡ อังเกะลูกราว

สาขาที่ ๗ ภาษาและวรรณกรรม ประกอบด้วย

๑. นายสุวรรณ ภูศรี ๒๔ หมู่ ๖ ต.ลาดตะเคียน

➡ ภาษาพวน

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย

๑. นางบุญเสียง ขยันคิด ๓๐๒ หมู่ ๑๑ ต.ลาดตะเคียน

➡ คนทรงเจ้า (องค์พระศิ่วะ) / พิธีกรรม

๒. นายสว ยโตหยวก ๓๕๐ หมู่ ๑๒ ต.ลาดตะเคียน

➡ หมอดู, ตั้งศาลพระภูมิ / พิธีกรรม

๓. นางอารมณ บุญเกิด ๑๙๙ หมู่ ๑๐ ต.ลาดตะเคียน

➡ การทำขนมไทย (ขนมเม็ดขนุน)

